

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Egy szám
12
fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 8. szám.
Telefonszám: 164

Felelős szerkesztő:
DR. KNÉZY LEHEL.
Lapkiadó:
DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 8 pengő.
Vidékre negyedévre 8 „

Egy szám
12
fillér.

Fagyhossz és munkanélküliség.

Kellemes dolog, amikor a városok angol és ausztriai mintára olyan kedvező anyagi helyzetben vannak, hogy segíthetnek a munkanélkülieket, akik sajnos, nálunk is igen sokan vannak. Debrecen városa a munkanélküliek segítése terén is jó példával jár elől, mert 25.000 pengőt fordított a munkanélküliek helyzetének javítására. Debrecen városa mindent megtett eddig is, hogy munkaalkalmakat teremtsen és evvel a munkások helyzetén segítsen, az állam azonban ezen a téren nem sokat tesz sehol sem. A városok a jövőben nem tudnak annyi munkaalkalmat teremteni s a kormányt kérik feliratilag, hogy most már az állam biztosítson munkaalkalmakat. Az egyes rászorult minisztereknek kellene mindent elkövetniök az építkezések megkezdésére és zavartalan menetének biztosítására.

A télnek még nincs vége s berlini jelentés szerint újabb hideg hossz van kialakulóban. Senki se várja az újabb szibériai fagyhullámot s mégis kilátás van újabb látogatására. Eddig csak víz, hó és drágasági hullámot ismertünk, most azután elérkezettünk a fagyhullámhoz is, amely megdermeszti bennünk azt a kis meleg hitet is, amely még belénk szorult az étellel való viaskodás során.

A télnek kétségtelenül vannak örömei is, de ezek az örömek eltörpülnek a bajok és nyomorúságok mellett, amelyek a tél érkezésével és főként annak szigorúságával járnak. A szegény emberek — és ezek vannak többségben — nem érzik a tél örömeit, nem tudják kivenni részüket a tél mulatságaiból. A tél kétszeres baj a szegény embernek, aki nem is egy-napról a a másokra él, hanem egyik óráról a másokra.

Akkor, amikor az országban embereket találunk megfagyva az utcán, amikor hiányzik a meleg ruha és a meleg étel, amikor nincs állás és nincs jövedelem, nincs munkaalkalom és nincs kilátás a helyzet javulására, — akkor talán mindenki kellőképpen

tudja értékelni a fagy jelentőségét a szegény emberek szempontjából. Azt az általános rossz gazdasági helyzetet, amely most egész Európán elterpeszkedik, még rontja a kemény tél is, hogy egészen belénk fagyjon a hit és ne tudjunk magunkhoz térni a kábulattól, melybe a nincstelenség lökése folytán zuhantunk.

Igaz, hogy az istentelen hideg, amely jégcsappá változtatta még a sóhajunkat is, valamennyire enyhült, de nem enyhültek a munkanélküliség gondjai. Dolgozunk a téli hidegben úgy, hogy ránk fagy a verejték. De szívesen tesszük, csak legyen munka: ámbár tudjuk, hogy az sem utolsó dolog, ott ülni a tűzpiros kályha mellett, mert van mit aprítani a fejbe...

A tél fagyja sok nyomorúságot hozott reánk. Sok munka megakadt, szünetel, sok ezernyi munkáskár téltenségre van kárhóztatva. Az ilyen kemény tél megszorítja a szegények táborát. A szegénység és a fagy találkozása a legnagyobb szerencsétlenség. Ha a szívünkbe szállunk, nehézzé válik az a tudat, hogy ezer és ezer embernek nincs meleg tűzhelye, gunyája, tápláléka. A kényszermunkátlanság ilyenkor valóságos átok.

A bajai munkanélküliek foglalkoztatásáról, vagy segítészéről is gondoskodni kellene. Sokkal inkább gondolunk a munka alkalmakra, mint a segítészésre...

Meg kellene innen-onnan indítani már a munkát, vagy legalább is teljesen előkészíteni, mert attól félünk mi is dolgozó földi halandók, hogy mire kisít az első tavaszi napsugár, már nem lesz elég erőnk folytatni a rettenetes harcot a mindennapi betevő falatért. Addig csonttá fagy az erőnk, a hitünk, a reményességünk, addig elveszítjük mindazt az energiát, amely még megmaradt bennünk a jobb időkben.

A munkanélküliek kis hajója léket kapott és az elmerülés előtt áll. A munkanélküliek szorgalmasan küldözgetik az S. O. S. jeleket, (Mentsétek meg lelkeinket!) de egyelőre nincs olyan alkalmatlanság, amely felfogná a kétségbeesés jajkiáltásait.

Hat nap alatt Bács megye területén 36 szövődmenyes influenzás megbetegedés és két halálozás fordult elő.

A népjóléti minisztérium is adott ki hivatalos jelentést az egész országban előforduló influenzamegbetegedésekről. A jelentés szerint a betegség január végén majdnem az egész ország területén nagyobb számban fordult elő, lefolyása azonban tulnyomó részben enyhe, szövődmenyes esetek aránylag ritkán voltak észlelhetők.

A könnyű influenzás megbetegedések számát még hozzávetőleg sem lehet megállapítani, mert ezeket az eseteket az orvosok nem jelentik be s arra nem is kötelesek; szövődmenyesekkel társult influenzát — amely a beje-

lentésre kötelezett betegségek közé tartozik — vidékről, tehát Budapest székesfőváros kivételével január 27-től február 2-ig 72, február 3-tól 9-ig pedig 277 esetben jelentettek be. Az egész országban a január 27-től február 2-ig terjedő héten összesen 13, a február 3-tól 9-ig terjedő héten 62 haláleset fordult elő szövődmenyesekkel súlyosított influenza következtében.

Február 10-től 16-ig Bácsvármegye területén 36 szövődmenyes és 2 haláleset fordult elő. Baja város területén viszont 28 bejelentésből 7 volt szövődmenyes megbetegedés.

Nátha-razzia a nyilvános helyeken.

A tisztifőorvos rendeletet adott ki a kávéházak, vendéglők, szállodák, mozik részére. — Milyen új helyzetet teremtett a rendelet? — A kávéházban perolint fecskendeznek a tüsszentő vendég orra alá.

— Saját tapasztalásunk.

A városi tisztifőorvos utasította a kávéházak, éttermek, színház, mozgófényképszínház tulajdonosait, hogy a népjóléti miniszternek a F. M.-ban is már ismertetett s az influenzajárvány elleni védekezés tárgyában kiadott rendelet értelmében terméik fokozott tisztántartásáról és kiadós gyakori szellőztetéséről gondoskodjanak.

A főorvosi gépirásos utasításból közöljük a következő passzusokat:

„Oly alkalmazottját, aki náthás, lázas (meghűlt), a szolgálatból teljes felgyógyulásáig távolítsa el.

Gondoskodjék arról, hogy az éttermekben, kávéházakban mosdóhelyiség álljon úgy a vendégek mint az alkalmazottak részére és az állandóan tiszta törülközővel, szappannal megfelelő módon fel legyen szerelve.

Különös figyelemmel kísérje a Budapestről, vagy vidékről jövő szállodai vendégeit, ha azok között meghűléses bántalomban szenvedő beteg volna, az illetőnek elutazása után a szobát megfelelő módon fertőtlenítsse, erősen szellőztesse, tisztogattassa s

legalább 48 órára zárja le“... (természetesen nem a vendéget, hanem a szobát.)

A meghűléses beteg jelentkezéséről a tisztifőorvosi hivatal haladéktalanul értesítendő. A tett intézkedéseket a főorvos személyesen fogja ellenőrizni, hangzik rögzően a február 18-ikán kiadott rendelkezés.

Hogyan fest a gyakorlatban a rendelet végrehajtása?

A rendelet kézhez vétele után mindkét kávéház azonnal szállodai főorvosokat alkalmazott, minden érkező vendégét biztosította spanyolnátha ellen, nyomozókat és megfigyelőket állított be, általában kezdetét vette egy újszerű stílusos egészségügyi regenerálódás. Ezenkívül hatalmas perolinfecskendőt szereztek be a kávéházak s most állandóan szagos szappanvizet pumpálnak a levegőbe. Két nap óta a kávéházba járó férfiak feleségei csodálkozással tapasztalják, hogy férjük ruhája nem áporodott dohányfüstbűzt áraszt, hanem enyhe

FEHÉRNEMŰ

a legegyszerűbbtől a luxus kivitelig dus választékban

FENYVESI ÁRUHÁZ.

Ingyen kap egy Philips anódkészüléket, kistöltőt és hangszórót 8 napi próbára, vételkényszer nélkül.

Telefon 272. **Lázár látszerésznél.** Telefon 272.

paculi illatot. Ujabbán minden kávéházi ember perolin szagu, úgy hogy most a feleségek erről tudják meg, hogy férjük — minden tagadása ellenére is — kávéházban lebzsel: csak meg kell szagolni a ruhájukat.

Takács Vilmos, a Nemzeti Kávéház tulajdonosa utasította a pincérek, hogy annak a vendégnek, aki tüsszenni mer a kávéházban, — azonnal fecskendezzenek perolint az orra alá — s így fertőtlenítsék a tüsszentés — helyét.

A pincérek most leskelődnek a kávéházban, hogy ki köhög, ki tüsszent, ki beszél orhangon: ez mind influenzagyanus. A nagy fogyasztás mellett a pincéreknek ilyen megfigyelésekre bőven van idejük. Általános elv az, hogy aki teát rendel, az gyanus: az meg van fázva.

A szállodai személyzetet hőmérőkkel szerelték fel, akik minden érkező vendégnek kítapogatják a pulzusát és lemérik a testi

hőmérsékletét. Azokat az eseteket, ahol a testi hőmérséklet 37 foknál magasabb, a tisztí főorvos tudomására adják.

A kávéházba mostanában csupa tiszta kezű vendég jár, mert a tulajdonos kényszeríti a vendégeket, hogy gyakorta mossák a kezeiket. Ezen rendelkezés óta azt az örvendetes tapasztalatot tették, hogy a kártyák nem piszkolódhatnak oly rohamosan.

A törülköző nem arra való, hogy piszkos kezét törüljenek bele, előbb le kell mosni. A rendelkezés óta a mosóasszonyok helyzete fellendült a gyakori munkaalkalom miatt.

A rendelet minden pontja könnyen megtartható, csak az nem, amely 2 napos vesztégarat rendel el egyes szobákra, ahol meghűléses vendég aludt, mert akkor már tegnap nem lehetett volna szobát kapni a szállodában, mert minden szobát le kellett volna 48 órára zárni...

A Tündérújjak 4500 pengős első díjával kitüntetett pályamunka teljes szövege.

A Független Magyarország tegnapi számában jelentettük már, hogy a „Tündérújjak” című női kézimunka szakkör országos pályázatán a 4500 pengő értékű első díjat egy bajai tanárnő: Chobodiczky Alajosné nyerte el.

Hétfőn este tít össze a zsűri, hogy a három zsáknai irás közül — összesen 2398 pályamunka érkezett be — kiválogatott legjobbakat érdemesítse a kitűzött díjakra.

Még a zsűri üléséből hivta fel a Független Magyarország szerkesztőségét a „Tündérújjak” szerkesztősége és közölte velünk az örvendetes hírt, hogy 2398 munka közül Chobodiczky Alajosné dolgozata nyerte meg leginkább a zsűri tetszését és egyhangulag neki ítelték az első díjat.

Még hétfőn este ugyanezt a hírt leadták rádió is, majd pedig kedden táviratilag értesítette a Tündérújjak szerkesztősége Chobodiczky Alajosné döntését.

Kellemes meglepetésben részesítették a pályadíjnyertes tanárnőt osztályának növendékei is, akik már szintén valamennyien tudtak arról, hogy Chobodiczky Alajosné nyerte az első díjat. Az egyik női felsőkereskedelmi iskolai tanulóleány anyja hallgatta hétfőn este a rádiót, amikor leadták a Tündérújjak országos pályázatának eredményét is.

— Az anyám felsikoltott örömben, — mondotta a diáklány. — amikor hallotta a rádióhírt. A te tanárnőd nyerte az első díjat.

Igy tudta meg azután a többi diáklány is a kellemes hírt. És nemcsak a növendékek, nemcsak a tanarkollégák és a Független Magyarország szerkesztősége gratulált Chobodiczky Alajosnének, hanem a Független Magyarország megjelenése után — amely először közölte pozitív formában az örvendetes hírt, — mindenki szívből üdvözölte a bajai női felsőkereskedelmi iskola kiváló tanárnőjét.

Tudósítónk ma beszélgetést folytatott Chobodiczky Alajosnéval, aki ezeket mondotta:

— Mindent a kisleányomnak köszönhetek. Nagyon szeretem a kislányomat s ha reagondolok, vagy érte teszek valamit; úgy mindent fokozottabb ambícióval, derűsebb lélekkel csinállok. Az ő kedvéért vettem részt a pályázaton is. A jutalom is az övé lesz... — mondotta halkán a szerencsés pályadíjnyertes igazgató helyettes.

A Független Magyarország egyuttal elkérte Chobodiczky Alajosnéval a 4500 pengő díjjal kitüntetett pályaművének másolatát is, amit a „Tündérújjak” márciusi száma fog közölni samit mi négy részletben közlünk alább:

Az első díjat nyert pályamunka szövege a következő:

Miért kell minden magyar nőnek a „Tündérújjak”-ra előfizetnie?

Jelige: „Hogy dolgoz éltet adtál [rézeműl, Imádlak, áldlak, — édes [Istenem!"] (Móra István: Kenyérsegéskor.)

I. Levelét hozott a posta... Mindig várt, édes, apró-betűs levélkét... A kis lányom írta, az én idegenbe szakadt édes gyermekem... „Még csak egyet kérek, — így végzi sorait —” úgy szeretném, ha elolvasnád a napilapok hirdetéseit a Tündérújjak pályázatáról... Anyukám, te oly szép leveleket szoktál nekem írni, hogy mi itt az intézetben sirva olvassuk a lányokkal... Oh, ha én úgy tudnék írni, mint te, — biztosan megnyerném a pályadíjat, azt a gyönyörű hófehér szobát! — De te tudod édes anyám, hogy az én lelkemben csak vágyak égnek... Repülni szeretnék és nem nőit szárnyam... De neked szárnyaid is vannak édes jó anyám, te tanárnő vagy, — neked sokat kell tudnod... és úgy is olyan nagyon szeretsz kézimunkázni, — írj hát erről a te kedves foglalatosságodról néhány sort a lelked igazi hangján... Neked minden szokott sikerülni, — lásd, karácsony előtt is megnyer ed a Tündérújjak vég vásznát...

Igy a levél. Elment a válasz is. Két példányban írtam. Az egyiket rég elvitte a posta a címzetthez, a másikat most küldöm el a Tündérújjaknak; nem árt, ha mások is megtudják, mit írtam a kis lányomnak.

„Drága kicsi lányom! A te hófehér lelkednek minden rajongását, minden szépért való hevülését jól értem én... Hisz az én lelkemen suhant át előbb minden vágy, mielőtt a te lelkedhez ért volna... A te szívecskéd minden dobbarása csak visszhangja az édes anyád szíve verésének... Mégis a te anyuskád most nem fog egészen a szíved szerint cselekedni... Pedig nagyon-nagyon szeretne téged boldognak látni s lehet, hogy a boldogságodhoz

ideig-óráig elég volna a vágyvagyott fehér szoba is, amelynek elnyeréséért most pályamunkát kellene írnom, — de élelem más pályamunkát tűzött az életem. Nyugodjál bele előre is édes gyermekem, hogy a Tündérújjak pályadíját nem az édes anyád nyeri el, — vannak arra sokkal hivatottabbak... Az én pályamunkámért a díjat az életem osztja s a pályamunkám: a te boldogságod. Ezen dolgozom én szüntelenül s most is, amikor arra kérék, hogy meséljék arról, amit úgy kedvelek: a kézimunkáról, — úgy érzem, hogy ha a hófehér leány-szoba, vagy a Singer-varrógép nem is jut el idáig soha, mégis megnyerem a pályadíjat sokszor, sokszorosan, ha mesém a te jóra fogékony, szép lelkedben állandósítanom sikerült a kézimunka szeretetét...

1914 májusának egy csodaszép hajnalán adott a jó Isten nekünk téged... Soha boldogabb hajlékba nem köszöntött be még a napugár, mint akkor, mihozzánk... De később felhők jöttek, rémes zivatarok... Kitért a világháború. Elborult körülöttünk minden, csak egy kis fény-sugár világított be a mi sötét éjtszakánkba... a te mosolygásod, édes gügyögésed... Ott játszottál a kályha mellett az etédlőben, a nagy karosszéknel, — édes anyád guruló szürke gymbolyagját hoztad meg hajszoltad óraszámra; nézted a fényes kötő-tűk táncát és elkérdezgetted: „Ugy-e nem fagnak most már meg a katonabácsik? A Jézuska elviszi hozzájuk a sok hősapkát, melegítőt?” — Igazad volt. Szegény, szegény katonabácsik! A Jézuska elvitte hozzájuk a sok-sok hősapkát, aztán elvitte az égbe a sok-sok katonabácsit is...

(Folytatjuk)

Diszes cement-, márványmozaik lapokat, lábazatokat és műkő-siremlékeit a legjobb és legszebb kivitelben, állandóan nagy választékban ajánlja GRÜNHUT és TÁRSA Telefon 160.

Avasi 1. crème	zsiros, durva, szeplős, pattanásos arcborre
Avasi 2. crème	száraz, durva, szeplős arcborre
Avasi 3. crème	mindenkinek, még a legszebb arcborrúknak is
Avasi 4. crème	csak száraz, szép arcborre

Avasi kozmetikus szappan.
Avasi puder minden színben.
Avasi készítmények kiválóan finomak. Baján az

Apolló illatszertárban kaphatók.

Telefon: 92.

ÉPÍTETŐK FIGYELMÉBE!

Telefon: 92.

Építkezéséhez szükséges összes anyagokat állandóan raktáron tartunk és legelőnyösebben ajánlunk.

Fluresit elszigetelőanyag! Bajai Építési Anyagtelep Goldschmidt és Weldinger.

Bajaszentistván válaszuton.

Hová csatlakozzék? Bács-Bodrog vármegyéhez, vagy Baja városához? — Hogy látják ezt Kelle Antal és társai? — És hogy áll a kérdés tárgyilagossá megvilágításban?

(2. folytatás.)

Hogy a város gazdálkodása és ennek révén teherbírása aggodalomra mennyiben ad okot, arra talán jellemzők a következő adatok:

A városnak 50%-os a pótdója. Ekkora pótdóval terhelvén meg polgárait, köztudomás szerint nemcsak a napi kiadásokra jut pénz, hanem minden évben építkeznek is; minden évben valamit megcsinálnak; ha nem is olyan gyorsan, amint szeretné, időnként 1—2 komoly feladatot is megold. Nem akarjuk ezeket felsorolni, hiszen ugyanis inkább azt nehezményezi a beadvány, hogy sokat cselekszünk. Ezúttal inkább csak arra akarunk rámutatni, hogy mindezzel a városi vagyon nem hogy fogy, hanem állandóan gyarapszik. Az 1927. évi költségvetésben ki van mutatva, hogy 1893-ban a város tiszta vagyona 2 millió 772.000 K; 1903-ban, tehát 10 év múlva 4,705.000 K; újabb 10 évvel később, 1913-ban már 5,201.000 K., 1924-ben a tiszta vagyon értéke 8,206.000 a. k. 1927-ben, amint már előbb részletesebben kimutattunk, 10,261.000 P. A vagyonszaporodás tehát állandó és folytonos. A háború utáni időkben is komoly méretű és egyben valóságos is, mert nem a régebbiek felértékeléséből, hanem új szerzeményekből, a vagyontárlat kiegészítéséből adódik!

De, ha a városnak, mint erkölcsi testületnek a vagyona nő, ez a teherbírási fokozását jelenti. Az állandóan mutatózó vagyonszaporulat mellett, — ha a város továbbra is betartja eddig követett reális politikáját, — igazán nem látunk alapot arra, hogy a polgárságot azzal riasszuk, hogy a város teherbíróképességének romlása miatt a saját vagyona is veszélyeztetve van! A Baja városi vagyon, — még ha a közel jövőben tovább sem csinálunk — automatikusan is szaporodni fog. És pedig azért, mert a kölcsönt gyors ütemben törlesztjük. Hiszen az amortizációból máris majdnem 100.000 P meggyévenként a tőketörlesztésre és tudjuk, hogy az amortizációs kölcsönöknél a tőketörlesztés folyton nő. Ahogy pedig törlesztődik az adósság, gyarapodik a vagyon. —

De tudomásunk szerint Bajaszentistván is 50% a pótdó. Semmivel se kevesebb, mint Baján. Megkérdezzük: jut-e ebből Bajaszentistvánban a napi kiadásokra felül valami építkezésre is,

vagy valamely közfeladat komolyabb megvalósítására? —

Ez bizonyosan nem ránk tartozik, de — ha a Bajaszentistvániak a bajai dolgokat bírálják, talán szabad viszont a bajaiaknak a Bajaszentistváni dolgokhoz hozzá szólniok. Annyira legalább, hogy utalunk Lékty Kálmán és társainak a képviselőtestületben 1928. március hó 20-án tárgyalt beadványára. „A község anyagi helyzete zilált”, mondja a beadvány s azt állítja, hogy „a község helyzetét tükröképpént adja a községi épületek állapota”. Állítólag a külvárosi iskola ma is földes és padok helyett a földbe vert cölöpökre erősített lócákon ülnek a gyerekek. Bajaszentistván nem csinált soha nagyobb adósságot. Ez szép dolog. Vajjon ennek révén az-e az eredmény, hogy Bajaszentistván vagyoni ereje még jobban fejlődött, mint Baja városé?!

Baja és Bajaszentistván gazdálkodásának összehasonlításáról lévén szó, még is csak jobbnak kell találni azt, amely mellett 50% ugyan a pótdó, de érte valami maradandót, valami láthatót is kap a polgárság; mint azt, ahol szintén 50% a pótdó, de semmi sem látszik jelezni, hogy vele a község továbbfejlődött, előrehaladt volna. —

Amit a beadvány a következőkben elmond, az rövidebbre fogva ilyenképen szól: „A város vízvezetékét és csatornázását is fog létesíteni. Hallomás szerint ez újabb 4—5.000.000 pengő kiadást jelent. A város elkölti (az ajándékba kapott!) 5000 hold értékét, kívánatos, de kétséges hozamu intézményekre, amelyek sem a földeknek, sem a beltelkeknek, sem az iparnak, sem a kereskedelemnek nagyobb jövedelmét nem idézik elő. — Ez horribilis megterhelést jelent. A beltelkeket a tulajdonosoknak valóssággal újból meg kell venniük. Takaródnunk mi csak addig, amíg a takarónk ér! A 10 holdas gazda nem bír el 4 szobás modern lakást. Ha mégis így rendezkedik be, tönkre megy. A Bajaszentistváni polgárok mind kisemberek. Borzadva gondolnak arra, hogy szegény sorban levő falujukat a súlyos anyagi helyzetben levő Bajához csatolják és ezzel együtt anyagi romlásba sodorják. Felhózzák, hogy a berendezkedés

sek jövedelmet teremtenek; hogy nemcsak építkezést jelentenek, hanem a kamatok és kezelési költségek megteremtésén felül még tetemes vagyonszaporodást is eredményeznek. Ezzel szemben mi azt adjuk elő, hogy ilyen eset Magyarországon még nem történt! — A jövedelem mindig felhasználódik ezen berendezkedések karban tartásánál; de soha még senki, — akire vízvezeték és villanyhasználatért közterhet kiszabtak, — ezen összeget vissza nem kapta. —

Nagyon súlyos szavak ezek. Nagyon kemény állítások. — Aki ilyen határozottsággal állít valamit, annak nagyon tisztában kell lennie a dolgával és kell, hogy állításait bizonyítani is tudja.

És mi mégis szembeszállunk ezekkel az állításokkal, sőt egyenesen tagadjuk is ezeket. És, — jó szolgálatot kívánván tenni az ügynek — egyuttal bizonyítjuk is az állítások... ellenkezőjét.

Először a legközelebbi példával, a mi városunkéval. Baja város 1923-ban 77.600 pengőért megvette a gázgyárat. A vételárat kölcsönből fedezte és a kölcsönt időközben teljesen ki is fizette. A vételárat azonban a város valószínű (!) értékben a gázgyár terhére írta és a gázgyár ezen kölcsönt 10% annuitással minden évben pontosan törleszti a városi házipénztárnak.

Ez, azt hisszük, elég közeli, elég eklatáns példa. Bizonyossága annak, hogy a gázgyárnak, ennek a városi üzemnek a terhére nem az adózó polgárok, hanem pusztán a gázfogyasztók viselik.

Hogy a gázgyár egyéb előnyt is jelent a tulajdonos városnak, azt mi bajaiak jól tudjuk. Egyik előnyére előbb már rámutattunk. Arra t. i., hogy a gázgyár a városnak olcsóbban adja a közvilágításra szolgáló gázt, mint adná akkor, ha még mindig az augsburgiak kezében lenne.

E mellett a fogyasztók se járnak rosszul. Amikor a nehéz viszonyok miatt a székesfehérvári és szombathelyi gázgyár nem adott gázt, a miénk adott. És ez a mi kis, előbb még nagyon elhanyagolt, rozoga gázgyárunk rövidesen oda fejlődött, hogy ma már Budapest után legolcsóbban adja a háztartási gázt! (Hangsúlyozzuk, hogy csak a

háztartási gázt.) Ennek ára Budapesten 20 fillér, Baján 22, Győrött 24, Debrecenben 28, Szombathelyen 27, Miskolcon és Pécsen 30, Szegeden és Székesfehérvárott 32. Ez az eredmény, mindenki beláthatja, teljesen megnyugtató, úgy az adózó polgárok, mint a fogyasztók szempontjából. —

Hogy pedig a vízvezeték- és villanyvilágítási üzemek nemcsak az igazgatási és karbantartási költségeket tudják megfizetni, hanem — egy bizonyos kiméleti idő múlva — még közvetett és közvetlen hasznot is hajtának a városnak, arra egy sereg idegen példával szívesen szolgálunk. Budapesten a csatorna és vízművek majdnem 1,000.000 P-t, a világítási üzemek majdnem 5,000.000 P-t fizetnek tiszta haszonként a városi pénztárba. Tudjuk az újságból, hogy a belügyminiszter ezt is keveselte. Szegeden a világítási üzemek majdnem 400.000 P-t, Debrecenben közel 300.000, Győrött 450.000, Pécsen 220.000 pengő hasznot hajtának a városnak. — A vízművekből szép jövedelme van Kispesztnek. Majdnem 60.000 pengő. Ugyanennyi van Pápának. Tudott dolog azonban, hogy a közületek a vízvezetékét és csatornázást rendszerint nem jövedelemszerzési céllal valóstítják meg, hanem megelégszenek azzal, ha önmagukat fentartják és a hozzájuk fűződő nagy közegészségügyi feladatokat jól ellátják.

A városigazgatáshoz egy kissé is értők tudják azt, hogy minden modern városnak számottevő jövedelmét az üzemek képezik. Lehet, hogy vannak városok, ahol ez kifejezetten nem jelentkezik. Rendszerint azért, mert az illető város valamelyes más célt kíván üzemével szolgálni. Például vízvezetéké ingyen, vagy nagyon olcsón nyújtja az utcalocsoláshoz, a közfürdőhöz a vizet. Vagy a villanyüzemmel nagyon olcsón adja az iparhoz szükséges áramot, hogy ennek révén csináljon városfejlesztő propagandát. Ki merné azt állítani, hogy az így vezetett városi üzemek azért nem hasznathatók?

Az is lehet, hogy vannak üzemek, amelyeknél a haszon közvetett és közvetlen formában egyként elmarad. Ez esetben azonban nem az üzemben van a hiba, hanem a vezetőkben. Nem az üzemeket kell tehát beszüntetni, hanem a vezetőséget kell elcsapni. —

Nagyon szomorú dolog, hogy akadnak még ma is tollal dolgozó emberek, akik a vízvezetékéről a fenti módon beszélnek.

A Bajához hasonló, sőt kisebb jelentőségű városok is, mint például Szekszárd, Gyöngyös, Eger, Esztergom, a nehéz viszonyok ellenére is vízvezetéküket a háború után megcsinálták. Tudjuk, hogy

U-R-A-N-I-A

Február hó 20-án szerdán és 21-én csütörtökön d. u. 6, este fél 9 órakor.

Kivételesen 2 napig!

Minden idők legnagyobb filmeseménye.

Kivételesen 2 napig!

NAGY OROSZORSZÁG

I. Pál cár tragédiája 14 felvonásban. — Rendezte: Ernst Lubits — Főszerepekben:

Emil Jannings, Neil Hamilton, Levis Stone, Florence Vidor, Vera Veronina, Harry Cording.

Nép, katonák, lázadók, történelmi 1810. évben.

Híradók.

Híradók

sehol se ment simán; de azt is tudjuk, hogy ahol megvalósult, ott hamarosan megszerették és azon csodálkoztak az emberek, hogy miképpen lehettek el addig is anélkül. Jól tudjuk, hogy Szekszárdon is voltak nehézségek. De jó helyről tudjuk, hogy ezek a nehézségek már a múlté és azóta több utca önként jelentkezett, hogy a vízvezeték oda is bevezessék.

Igaz: Magyarországon még mindig vannak városok vízvezeték és csatornázás nélkül; de az is igaz, hogy például Németországban minden valamire való községben is már van vízvezeték.

Zdravetz István táborig püspök úr magyarázgatta egyszer, hogy az amerikai magyarok visszavandorlására pedig ne is számítsunk. Ennek egyik főokául pedig a követezőket mondotta:

— Az a magyar nő, aki oda-künn megszokta a külvárosi kis munkáslakásban is a hideg és meleg vízvezetékét, az a mi primitív viszonyaink közé beilleszkedni többé soha se tud. — Mostanában itthon van látogatóban dr. Diftelján István főtisztelendő úr. Az amerikai viszonyokat nagyon jól ismeri. Kérdezzék meg, hogy ez a megfigyelés mennyire igaz! —

Akinek még manapság is magyarázni kell, hogy a vízvezeték és csatornázás mit jelent a köztisztaság, közegészségügy, tűzbiztonság, iparfejlesztés stb. szempontjából, annak még hiába minden magyarbát. Azt állítani azonban, hogy vízvezeték „kiváncos, de kétséges hozam intézmény”, ijesztő tájékoztatás. Nincsen üzem, amelynek hozama olyan biztos lenne, mint a vízvezeték-és csatornázásé. Épen ezért megvalósítására a magántőke is mindig szívesen vállalkozik. Biztos az üzem rentabilitása pedig azért, mert amíg például a villanyt csak az fizeti, aki azt használni akarja; a vízvezetékért mindenki tartozik fizetni, akinek a háza elé a köz-akarat lefektetni rendelte.

Ez mindenhol a világon így van. Ezt a különleges jogot a vízvezeték üzem egészségügyi vonatkozása miatt bírja.

A vízvezeték nem szabad összehasonlítani a 10 holdas kisgazda 4 szobás lakásával. A 10 holdas kisgazdának a 4 szobás lakás valóban fényűzés. A vízvezeték azonban egészség. Ez pedig minden embernek, tehát a kisembernek is a legnagyobb kincse, — egyetlen igazi vagyon. A vízvezeték nem a gazdagok érdekében csinálják, akik képesek arra, hogy azt maguknak saját erejükből megteremtsék; hanem csinálják első sorban a kevésbé tehető embereknek, akik csak így, a közüzem révén tudnak annak áldásaihoz hozzájutni. Összefogva a kisember is sokat tud megvalósítani, amire egyébként egymaga képtelen.

A vízvezetékhez nálunk első sorban nem vagyoni erő kell, hanem felvilágosodottság. Ahol a vízvezeték már megvan, ott mosolyognak azon, aki felveti a kér-

dést, hogy: a vízvezeték vajjon rentabilis-e?

Amerikában mielőtt megkezdik egy területnek beépítését, megépítik a vízvezetékét és csak azután látják hozzá a házak építéséhez. Mert nélküle el se tudják képzelni a várostelepetést.

Hogy mit jelent a vízvezeték városfejlesztés szempontjából, arról kár sokat beszélni. Mi csak azt tudjuk, hogy több vállalkozó azért nem telepedett le Baján ipartelepével, mert még nem volt meg a vízvezeték. Hány gyárral több füstölögne ma Baján, ha a vízvezeték már a békében megvalósították volna? Hány munkásnép lenne jobban foglalkoztatva, amelyek ma kellő kihasználás nélkül vannak? —

De mindez nem fontos annál a kérdésnél, hogy Bajaszentistván csatlakozzék-e Bajához, vagy sem? — Ennek itt valóban semmi szerepe nincs.

Mi hisszük és reméljük, hogy a vízvezeték és csatornázás Baján nemsokára meg fog valósulni. Tudjuk, hogy ha megvalósul, egyelőre csak a belső városban építik meg. A külvárosokban legfeljebb csak ott, ahol azt maga a lakosság külön kívánja.

A vízvezetéknek a költségeit azonban csak azok fogják viselni és olyan mértékben, akik és amilyen mértékben annak hasznát veszik. Ez is természetes; mindenhol így van ez a világon. Tessék ellátogatni Szekszárdra és ott meg lehet bizonyosodni róla, hogy se az a szállóság, aki künn lakik a városban kívül, se az a külvárosi lakos, aki a vízvezetéknek a hasznát nem látja, annak terhehez hozzá nem járul. —

A vízvezeték kérdése tehát a bajaszentistváni polgár szemszögéből nézve a következőképpen áll:

Ha a vízvezeték-részt kér magának, amekkora részt kér, akkora részt fizetnie is kell. Akkor se minden bajaszentistváni polgárnak, hanem csak annak, aki annak hasznát látja. — Ha a vízvezeték-részt nem kér részt, akkor nem kell hozzájárulást fizetnie akkor se, ha Bajához csatlakozik. Ez a lényeg. Bajaszentistván elhatározását, hogy csatlakozzék-e Bajához, vagy nem, nem lehet és nem szabad befolyásolni azzal „borzadást keltő” állítással, hogy akkor „a belteleket a szentistváni polgároknak valóssággal újból meg kell venniük.” — Nem szabad pedig egyszerűen azért, mert nem igaz. —

A továbbiakban a beadvány az átszólás kérdését már nem gazdasági szemüvegen keresztül vizsgálja, hanem politikai szemszögéből mérlegeli. És azt iparkodik kimutatni, hogy a városhoz csatlakozás esetén a község elveszítene önkormányzati jogát. Bejutna ugyan egy fejlettebb önkormányzati szervezetbe, de ebben a szervezetben szerephez nem jutna.

Számítása szerint Bajaszentistvánnak 4—5 képviselője kerülne a törvényhatósági bizott-

ságba, ahol ezek nem tudnának semmit se elérni: „Ha fel is szólalnak, lehurrogják őket. Mert mindig az uralkodó párt akaratára szerint történik minden a városnál. Nemcsak Baján, hanem általában mindenütt. Az uralkodó párt pedig mindig a centrum érdekeit tekinti, nem pedig a szélek sporadikus kívánságait.” — „Bedugjuk fejünket a városi járomba, hogy az kénye-kevére szerint kihasználjon bennünket.” Előzetes szerződéssel sem lehet biztosítani semmit, mert az üres ígért később megváltozhat, vagy pedig „közérdekből az illetékes minisztérium egy rendelettel megsemmisíti.”

Miután ezek nem annyira tényállítások, mint inkább vérmérséknek megfelelő jóslások és számítások, ezekkel a dolgokkal sokat foglalkozni nem látszik érdemesnek. Megnyugtatójuk azonban a bajaszentistváni polgárokat, hogy a bajai törvényhatósági bizottságban a felszólalókat nem szokták lehurrogni. Ahol a polgárok választottjai közdolgokkal foglalkoznak, oda nem szabad behatolni hétköznapi zajnak és piaci lármának. A mi üléseink nyilvánosak, bármikor meghallgathatják a bajaszentistváni polgárok és tapasztalni fogják azt, hogy ott megértésre törekszik mindenki és a kisembernek épen olyan tisztelt a szava, mint a gazdagnak. Nálunk nem azt nézik, hogy ki beszél, hanem azt, hogy mit mond. Baján nincsenek a közgyűlési teremben uralkodó pártok; de ha lenne is ilyen, az nem szolgálhatná a centrum önző érdekeit, mert a külvárosi képviselők ellenkezésével találkozhatnának. — Ha a külvárosi képviselők összefognak és ha okuk lenne rá, bizonyos össze is fogának, akkor meg tudnának akadályozni minden centrumbeli önző törekvést. Ha Bajaszentistván csatlakoznék, a külvárosok súlya a dolog természeténél fogva csak emelkedik.

Eddig a külvárosok képviselőinek összefogására a centrum ellen ok nem volt. Mert amikor például a város megcsinálta a villanyüzemet, első sorban a külvárosokat látta el villannyal. Mikor a város kövezett, első sorban a külvárosi utakat burkolta. Nem a főteret hozta már nagyon is kívánatos rendbe, hanem például ki-

kövezette a homokvárosi Wesse-lényi utcát.

Mikor a város építkezett, először a kiscsávolyi kislakásokat és a szállásvárosi rokkantelepet építette fel.

A mi közintézményt létesített, — elsősorban olyanokat valósított meg, (tűzoltóság, gazdasági épület, kórház-szegényház kibővítése stb.), ami ha nem jobban, hát épen olyan mértékben érdeke a külvárosi lakosnak, mint a belvárosinak. Baján nincs a belváros és a külváros között ellentét. Hanem a bizottság tagjai innen is, onnan is kéz-kézbe fogva együtt dolgoznak az egy közös célnak: a város egyenletes fejlesztésének szolgálataiban.

Nem fontos, hogy hányan képviselik majd Bajaszentistvánt a törvényhatósági ülésen. A beadvány 4—5-ről beszél, a mi számításaink szerint 7—8 jönne be Bajaszentistvánról. (Ezt azonban nem lehet pontosan tudni, mert hogy milyen lesz az új városi törvény, az még nem biztos.) A mi adataink szerint Bajaszentistvánról még virilis jogon is kerülne be a képviselők. Azonban semmiképp sem az a fontos, hogy hányan, hanem hogy kik, milyen sullyal képviselnek valamely közületet. Minél értelmesebb, minél derekasabb képviselőt küld be valamely városrészt, a dolog természeténél fogva, annál súlyosabb, annál latbaesőbb a szerepe.

Feltételezni azt, hogy Baja város egy megállapodást később önhatalmulag, a másik fél hozzájárulása nélkül megváltoztatna, ez a városra sértő, az írora (azonban felette) jellemző. Az az állítás pedig, hogy a megállapodást később az illetékes minisztérium „közérdekből” megsemmisítheti, nagyon kíváncsivá tehet mindenkit: hogy vajon mi lehet az, amit Bajaszentistvánon némelyek megállapodásba szeretnének foglalni, de amiről félt, hogy a minisztérium később „közérdekből” megsemmisítheti?

(Folyt. köv. szombati számunkban.)

Szólóoltványok

gyökere hazai vesszők, fajtisztán, legolcsóbban a
NEMZETKÖZI
BORKERESKEDELMI R. T.-nál
Budapest, VIII. Kenyérmező ucca 6.
Kérjen árajánlatot.

Bécsi vásár március 10-től 16-ig. (A Rotundában 17-ig)

Külön kiállítások: Nemzetközi
Automobil- és motorkerékpár-kiállítás. Technikai
újdonságok és találmányok. Utépitővásár (Szén-
vásár. Műhely-kiállítás) Bécsi szőrmedivat-sza-
lon. Élelmiszer és élvezeti cikkek kiállítás. Mező-
és erdőgazdasági mintakiállítás.

Osztrák hizóállat kiállítás 1929. március 15-től 17-ig.

Nem kell vízum, utlevéllel és vásárigazolvánnyal szabad határátlépés Ausztriába. Nem kell cseh átutazóvízum! Jelentékeny menetdíjkezdmények a magyar csehszlovák és osztrák vasutakon, valamint a légi forgalomban. Mindennemű felvilágosítás, valamint vásárigazolvány (4— Pengő) kapható a
Wiener Messe A. G.-nél, Wien VII.,

valamint a lipcei Tavasz vásár tartama alatt a lipcei kiróndeltságnél (Oesterreichisches Messhaus) és a tiszteletbeli képviselőkénél:
Máv. Hiv. Menetjegyiroda fiókja Baja, Szent István-tér 4.

Schön és Bajai a DGT. köszénbányák képviselője. 7000 kalóriás pécsi tojás szén (bulett) 5.20 P.

A pécsi bánya 1928. év őszén hozta forgalomba és használata azóta rohamosan terjed, mert hozzáértően kezelve, megfelelő ro-télyon (cc 14 mm. köz.) szagatlanul ég el és használatával a porossz szennel és kokszzsal egyenlő értékű hőhatás érhető el. Kívánatra önköltségi áron ro-télyt cseréltetünk. Kívánatra háznál díjtalanul bemutatjuk a bulett használatát.

Fával égetett, garantált
salétrommentes

tégla

legolcsóbb árban
kapható

Grünhut és Társa
tégla- és cementárugyárában.
Telefon 160.

A vármegyék a vasuti tarifa mérsékléséért.

A terményeket a vasuti szállítási költségek drá- gítják meg.

Bácsbodrog vármegye legutóbbi közgyűléséből feliratot intézett a kormányhoz Rosenberg Mátyás megyebizottsági tag felszólalása alapján, hogy a már 2 év óta hangoztatott és beígért, nemkülönben a belföldi viszonylatban is feltétlenül szükséges vasuti taritamérséklés iránt mielőbb intézkedjék.

A felirat a kérelmet azzal támogatja, hogy főleg a két termelési főágának: a búzának és bornak értékesítése körül óriási nehézségek vannak, mert Bácsbodrog vármegyéből a vasuti szállítási költség Budapestre az áru értékének 15 százalékát teszi ki. Ezen pedig csak úgy lehet segíteni, hogy a már évek óta hangoztatott, de még eddig életbe nem léptetett tarifamérséklés megtörténjék, hogy így belföldi viszonylatban az ország távofekvő vidékei is szállítóképesek legyenek.

Besbodrog vármegye a fenti határozat, illetve felirat szövegét hasonló szellemű állásfoglalás céljából megküldötte az összes társultvármegyéknek is.

PARACELSUS SÖR

az Első Magyar Részvény Sör-
főzőnek legújabb gyártmányu
sörkülönlegessége, melyet a sör
minőségére különösen kényes
budapesti közönség a legna-
gyobb megelégedéssel fogyaszt.

**PREIMÁJER
ÉTTEREMBEN**
kapható. — ZÓNA REGGELI!
OLCSÓ ABONA-KOSZT!
KITÜNŐ JÓ BOROK!
Figyelmes kiszolgálás!

Esővíz medencék elkészítését
legolcsóbban vállalja.
GRUNHUT és TÁRSA
Telefon 160.

HIREK.

Hősi halottak.

A nyári hónapokban nagy kék sárga plakát hirdette Baja város hirdető oszlopain, — amelyeket akkor a villanypóznák helyettesítettek, — hogy Baja városának is vannak hősi halottai, akiknek szobrot kellene emelni. És felhívták Baja város polgárait az adakozásra.

E hirdetés óta elmúlt a hónapok egész tömege s a város hallgat, mint a sir.

Baja városának igenis vannak hősi halottai, akik megérdemlik, hogy szobrot emeljenek nekik, mert ők védtek meg azt a földet, amely lábaink alatt terül el.

Ma már minden faluban van a hősöknek szobra, csak Baja városának nincs, mert Baján ez az ügy csak számaláng volt, amely hamar elaludt.

M-Y-F-C.

— Szabó Sámuel nyugalmaztatása. A B. U. tegnapi számában azt közli, hogy a város február 28-i közgyűlésének legfontosabb tárgya Szabó Sámuel, az árvaszéki elnöki teendőkkal megbízott szenátor nyugdíjaztatása lesz. Evvel szemben úgy értesülünk, hogy ez az ügy nem kerül közgyűlés elé, miután Gyarmati Emil törvényhatósági bizottsági tag megfélebbezte a közgyűlés azon legutóbbi határozatát, amellyel az árvaszéki elnöki állást tanácsnoki állásá szervezték át s általában minden ehelyben hozott határozat ellen felebbezést adott be Gyarmati Emil szabályszerű időn belül, a határozat meghozatalától számított 14-ik napon.

— A Kiscsávolyi Levente Egyesület közgyűlése. A Baja-Kiscsávolyi Levente Egyesület folyó évi rendes közgyűlését március hó 3-án 15 órai kezdettel a kiscsávolyi elemi iskolában (Malom-utca) tartja meg. Az elnökség felkéri az érdekelteket, de különösen a szülőket, hogy ezen a gyűlésen megjelenni sziveskedjenek annál is inkább, mert a közgyűlést tekintet nélkül a megjelentek számára, határozatképesnek fogja nyilvánítani. A tárgysorozatot később közöljük.

— Szabadkán már csökkennek a lakbérek. A lakásprobléma Jugoszláviában még mindig nyílt kérdés és a minimális építkezések és a mindinkább növekedő lakásínség miatt ezt a kérdést külön törvényekkel kell szabályozni. Szakadkán meg lehetőszen sok üres lakás van, a lakbér pedig igen változó. A lakbérek előreláthatólag lényegesen le fognak esni, mert az eddigi hetvenöt százalékos adó helyett a jövőben csak negyven százalékot fognak fizetni a háztulajdonosok. A jelenlegi törvény ez év május elsejéig marad érvényben és nincs kizárva, hogy május elsejével megszűnik minden lakáskorlátozás s utána teret adnak a szabad lakásforgalomnak.

— Orvost kap Mohácssziget. Régi vágya Mohácsszigetnek, hogy orvost kapjon. A belügyminiszter most jóváhagyta Mohács városnak a szigeti orvosi állás létesítésére vonatkozó határozatát.

— Étvágytalanságnál, rossz gyomornál, bélrekedésnél, renyhe emésztésnél, anyagcsere-zavaroknál, csallánkiütésnél a természetes „Ferenc József” keserűvizkura hatalmasan előmozdítja a bélműködést és a testet könnyedé teszi. Több orvosprofesszor a Ferenc József vizet szív-elzsírosodásnál is reggel, délután és este egy-egy harmadpohárnyi mennyiségben rendeli. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzleteben.

— Az elmúlt év bortermése. A Statisztikai Hivatal most állította össze, az 1928. év bortermését, amely szerint az elmúlt esztendő szüreti eredménye 72 százalékkal kedvezőbb volt, mint az 1927-es szüreté. Amíg ugyanis 1927-ben csak 1,826 409 hl. must termett, addig 1928. évi musttermés 3,146 059 hl-t tett ki. Az egy kat. holdra eső termésnél 65 százalékos növekedés észlelhető, mert 1927-ben csak 47 hl. volt az átlagtermés, viszont 1928-ban 8.2 hl. Legfeltűnőbb az északi dombosvidéken fekvő törvényhatóságok szüreti eredményeinek javulása. Ez országrészidei musttermése 213 százalékkal javult. Abaujtona vármegyéé 82.1 Zemplén-vármegyéé pedig 42.6 százalékkal haladta meg a tavalyi musttermést. Az Alföldön viszont visszaeséssel találkozunk. A legnagyobb musttermésátlagot Sopron városa produkálta 20 hl-es átlaggal.

— Az ideai farsang házassági mérlege. A ideai farsang amilyen nyulfarknyi volt más évek farsangjához viszonyítva, éppolyan eredményes munkát is végzett Carneval urfi. A bajai anyakönyvi hivatal matrikulumainak tanúsága szerint az év első házasságát vizkereszt napján kötötték: február 13-ig, vagyis a farsangban összesen 30 házasságot kötöttek, a mai napig pedig eddig 34 esketés történt, míg 1928 február 20-ig összesen csak 22 házasság volt. Az ideai farsang jól indult s amint látjuk szépen is végződött, mert 34 pár kelt egybe.

— A BSE választmányi ülése. A Bajai Sport Egyesület február 21-ikén csütörtökön este fél 9 órakor a Nemzeti Szálló különteremben választmányi ülést tart.

— Izr. Istentisztelet. Pénteken délután az istentisztelet egy-egyed hatkor kezdődik.

— Szabadkaiak találkozója Budapesten. A szabadkai kir. törvényszék, járásbírótság és ügyészség tagjai kitoloncolásának immár 10-ik évfordulójához értünk. Eddigi szokásához híven ez évben is megtartjuk a szokásos szabadkaiak összejövetelét és pedig Budapesten 1929. márc. 2-ikán, szombaton este 8 órakor a Rókus-kápolnával szemben levő Kovacsécs étteremben, amelyre minden szabadkai családosától elvárunk. Vacsora étlap szerint. Miután a szabadkaiak címára még igen hiányos, felkérünk mindenkit, hogy szabadkai ismerősei körében az összejövetelt propagálni s minél számosabb földink megjelenését biztosítani sziveskedjék, hogy régi emlékek felújításával összetartozásunkat erősítsük.

Adja az Ég, hogy legközelebbi összejövetelünket már odahaza tarthassuk! A rendezőség.

— A földbérlok beszerzése. A Magyar Földbérlok Sövetsége, amely a közelmúltban alakult meg és az ország legtekintélyesebb bérlokit egyesíti magában, szervezkedő mozgalmát ki fogja vinni a vidékre.

— Külföldi érdeklődés mellett szilárdul a borpiac. A hazai borpiacon élénk érdeklődés mutatkozik német, schweizi osztrák és csehszlovákiai részről, mindenesetre azonban többnyire csak olesó áru iránt. Az utóbbi napokban finomabb árukból a Tokajhegyalján is létrejöttek üzletkötések lengyel és német számlára. Egyébként a magyar kiviteli akciónak nagyobbarányu megmozdulása várható az abnormis hided időjárás enyhültevel. Az árak további szilárdulást mutatnak.

Febr. 18-tól február 25-ig
reggel fél 8 óráig
Lovassy Ödön. és
Dr. Geiringer János
gyógyszerész patikája tart
éjjeli szolgálatot.
Az ügyeletes gyógyszerár
vasárnap délután is nyitva áll
a közönség rendelkezésére.

HÖLGYEIM INGYEN ADJUK!!!

„GEORGETTE“ parfüm ma már minden előkelő hölgy tolette asztalán ott található. Hogy még szeleesebb körben legyen elterjedve, elhatároztuk 10.000 darabnak ingyen szétosztását csak munkadíj, üveg ára és a szállítási költség megtérítésére kérünk 1 P 80 fillért, melynek ellenében küldünk szép csiszott üveg dugós üvegben együveg Parfüme Essentiat következő illatokban:
Essente Rose de Syras
Syras mámorító rózsaszálta,
Essente Aihambra
spanyol erők bódító illatárja,
Essente Fleur de Nippon
Japán bájos virágainak édes illatu nedve,
Essente Reine du Noir
az éj királynője (nehéz illatu),
Essente Fleur de Cleopatra
Egyptom bódító buja illata,
Essente Pois de Senteur
mámorító illat egyveleg,
Essente Fleur de Pomme
California almavirág erdőinek és erdőe illatának kreatívját választatja.

HA 10 NAPON BELÜL fenti összeg utalványon illat megnevezéssel beküldi, uey mi azonnal DIJMENTESEN MEGKÜLDJÜK. (Utánvétellel drágább 50 f-el.)
SIÉSSZEN, MÉG MA IRJON, MERT KÉSŐN ÉRKEZŐK FIGYELEMBE NEM VÉTETNEK.

Azonkívül annak, ki parfümeink illatára a legszellemesebb megjegyzést egy (legfeljebb) körmondatban megírja.
I-ső dij guanánt 50 P-t adunk
II-ik " " 25 " "
III-ik " " 15 " "
IV-ik " " 5 " "

és a nyertesek neveit szellemes mondatokkal együtt lapokban közöljük.
Parfümerie „Georgette“
vezérképviselősége, Gödöllő.

„Tricosal“ legjobb, legolcsóbb és legbiztosabb szigetelőanyag. Egyedárusító GRUNHUT és TÁRSA. Telefon 160.

Nyomtatványait
mielőtt beszerezné, kérjen dr-
ajánlatot a CORVIN-nyomdából.
Baja, Mátyás király-tér 8. sz.

Legkönnyebben fűthetők a **HERAKLIT** lemezekkel épült lakások

Heraklit a legtökéletesebb hang, hő és nedvesség szigetelő

Egyedárusító: **Pollák József** fakereskedő, Baja.

SINGER
VARRÓGÉPEK
mégis a legjobbakat
KAPHATÓ:
SINGER VARRÓGÉP
RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG
Baja, Erzsébet kir.-né u.10

A SINGER VARRÓGÉPEK
MÉGIS A LEGJOBBAK!

Eladó házhelyek

Állatvásártér, Gyár utca és Gyalog utcákta szolgáló több házhely eladó.

Akik erre igényt tartanak, bővebb felvilágosításért forduljanak **SOMORJAI FERENC** fűszer és csemegekereskedőhöz Várady érsek-ut. (Vármegyházával szemben), ahol a házhelyek alaprajzai is megtekinthetők.

Mielőtt

sodronykerítés-

szükségletét beszerezné, kérjen áralánlatot a készítőktől:

UTRY Pál Fialtól

Erzsébet kir. u. 38. Tel. 280.

WATER magántanfolyam
Budapest, Rákóczi ut 51.

Előkészít középiskolai összevont vizsgálatokra, érettségire. Levelező oktatás.

Csillárok

gyári áron kiárusítatnak

Bohner és Társai cégnél,

Baja. Telefon 256.

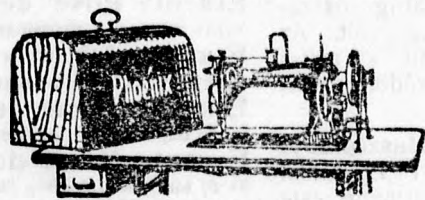
Aki a pénzének nem ellensége az **BUTORAIT** csak

Szabó Ferenc

műbutorasztalosnál **BAJÁN** szerzi be, mert ott izléses jó és olcsó butorokat a legkedvezőbb **RÉSZLET**-fizetési feltételek mellett kaphat. Kiváló jó és izléses munkáiért az országos kiállításokon kitüntette.

Asztalosüzem: F a megmunkálást Butorraktar:
Barcs ucca 4. sz. a legmodernebb beépített Kossuth Lajos
saját ház. motoros gépein olcsón ucca 11.
Telefon: 2-40. vállal. Telefon: 3-40.

Ha jót és így olcsót akar teljes garanciával **MOTORKERÉKPAROKBAN** kerékpárokban,

VARRÓGÉPEKBEN

Fränkel és Horváth-nál vásárol

REMINGTON

írógép képviselő.

TÉGLA

a legolcsóbban

Pollák József

fakereskedőnél.
Rosenthal Mohács és Duna-
szekcsői Téglagyár
egyedárusítójánál.

Fürösztő és mosó **teknők, létrák**

jó olcsón csak

UTRY PÁL Fiaínál kapható!

Erzsébet kir. u. 38. Tel. 280.

Patkány, egér, mezeiegerirtő **„RATINOL“**

Biztos hatású irtószer, mely letűző betegséget plántál az illető állat-
ra, kőre és gyökereken kúrja. Szigorúan tudományos alapon elő-
állítva. Más állatra, emberre ártalmatlan! Sváb,
rusznai, csótányirtószer. Prospektust ingyen
küld: Ratinol Laboratorium Budapest, VII.
Murányi ucca 36.

Könnyű, törhetetlen, viharálló, fagy, víz és tűzmentes a valódi Hatschek-féle **Eternit.**

Javításmentes az **ETERNIT** háztető.

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDŐ ANYAGA

Eternit

PALA

ETERNIT-MŰVEK HATSCHKEK LAJOS, KÖZPONTI IRODA: BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 33. GYÁR: NYERGES-ÚJFALU.

Kapható:

Kizárólag

Goldschmidt

Lajos

fatelepen,

Baja, Sugovica part

BONYHÁDI TAKARÉK TÉGLAGYÁR LERAKATA.

Nyomatott a Corvin-nyomda gyorsajtóján Baján.